

Začátek projevu

0. Oslovení – může být a nemusí, podle situace; jak oslovujeme?

1. Tradiční začátek – oslovení, vlichocení se publiku, tematizace toho, co bude obsahem projevu, brevis atd.

2. In media res (k jádru věci, bez úvodu) → text; „*Včerejším dnem začalo jednání...*“

3. Navázání kontaktu – **Představte si, že...**; *Ta osoba, kterou vidíte na fotografii za mnou, je tou, o které bude dnes řeč...*

4. Citát, iniciační věta (myšlenka, motto) – viz ukázka Viktorie Kopecká (Přetlač řeku)

Tradiční forma začátku projevu:

1. **Oslovení** – nejdříve důležité osoby, potom dámy a pánové (při veřejných projevech oslovujeme obě pohlaví, nevolíme generické maskulinum, ale oba rody – *Vážené vojačky a vážení vojáci; Vážené studentky a studenti*; oslovujeme 5. p. (*Pane Bendo, ne pane Benda*); dnes zvažujeme i rodovou neutralitu: *Vážení; Vážené publikum; Vážení studující/studenstvo* atd.

2. „**vlichocení se publiku**“ – je to fakultativní prvek (nezávazný, záleží na situaci) – *Jsem rád/a, že právě vám/na tomto místě mohu představit náš projekt* (atd.); nebo **zdvořilostní fráze** – *Dovolte mi představit vám náš projekt; S potěšením vám představuji náš nový projekt* atd.; nebo

neutrální informace o tématu – *Chtěl bych vám představit náš projekt; Pro dnešní vystoupení/prezentaci jsem si vybrala téma (...), V dnešní prezentaci bych vám chtěl/a představit/předložit téma/projekt/ moje zkušenosti/ příběh atd. (...);*

3. **osnova/vymezení kompozičních složek** – *S naším projektem bych vás chtěl/a seznámit ve třech krocích; Nejdříve budu mluvit o vzniku projektu, potom bych vás chtěl/a seznámit s činností organizace, která tento projekt zajišťuje, a naposledy o výsledcích této činnosti;*

4. **brevis** = závazek/slib stručnosti – *Nechci vás zatěžovat množstvím informací, ale je nutné zmínit se o třech důležitých okolnostech, které projektu předcházely (...); Dovolte mi několik slov o (...).*

Příklady:

Příklad 1

Milé kolegyně, milí kolegové, vážení hosté,

jsem rád/a, že vám mohu představit náš projekt, který se týká popularizace vědy u veřejnosti.

Nechci vás zatěžovat podrobnostmi, chci se věnovat základním skutečnostem, které náš projekt provázely a utvářely.

Zaprvé (na začátku) bych vás chtěl/a seznámit s okolnostmi, které vedly k ...

Zadruhé (potom) bych vás chtěl/a seznámit s realizací samotného projektu.

A zatřetí (nakonec) s výsledky a praktickými dosahy projektu.

Dále:

Projekt vznikl za podpory Ministerstva kultury.

Zpočátku jsem **se báli**, že nebudeme splňovat náročné podmínky výběrového řízení.

Báli jsme se, že nezískáme dostatek peněz.

Báli jsme se, že naše personální kapacity na tak velký projekt budou nedostatečné.

....

Nakonec jsem tady a můžeme vám náš **projekt. Projekt**, který je ...

Ve všech projevech najdeme podobné formulace (např. Farná)

Je to jeho frustrace.

Je to jeho slabost.

...aby nebyla

...aby byla

Třeba vám někdo někdy ublížil ...

Třeba vám někdo vyvěsil vaši fotku na ...

Příklad 2

Pane prezidente,

jsem rád, že přijíždím do vaší země v době, o které si upřímně myslím (...)
(...)

Jsem rád, že přijíždím do vaší země v době, kdy si připomínáme 50. výročí (...)

Jsem rád, že přijíždím do této veliké (...)

Jsem rád, že mohu znovu potvrdit (...)